

BELEEF DE NATUUR!

Van het bestuur

door: **Karen Groeneveld**

We beginnen het nieuwe jaar met 't Schrijvertje in de digitale brievenbus! Diverse andere IVN-afdelingen gingen ons al voor en wij wagen het er ook maar eens op. Veel mensen zullen het papieren Schrijvertje, dat jarenlang onder de bezielende leiding van Dientje Aalbers tot ons kwam, zeker missen. Dat begrijpen we heel goed. We gaan ons best doen om van 't Schrijvertje Nieuwe Stijl een net zo mooi en interessant blad te maken als voorheen. En hopen dat we jullie nu nog beter op de hoogte kunnen houden van wat er binnen de vereniging speelt.

Het voordeel van dit digitale Schrijvertje is dat we het weer iedere twee maanden kunnen laten verschijnen. Veel handiger voor de agenda en andere nieuwtjes. En alles kan in kleur! We hoeven niet meer moeilijk te passen en meten en kunnen alle foto's helemaal tot hun recht laten komen. Daarnaast zullen we al het materiaal ook publiceren op de nieuwe website.

Aarzel niet om reacties en suggesties te sturen! Wij horen graag wat jullie van ons nieuwe Schrijvertje vinden.

Met de allerbeste wensen voor 2016,

Hans Berndsen, Karen Groeneveld, Loes
Lagendijk, René Regouw en Stieny Miedema

Bestuur IVN-NMA

Uiteraard kunnen we niet zonder de inbreng van onze leden. Ik roep bij dezen iedereen op om regelmatig mooie foto's en leuke waarnemingen te sturen naar ivnma@gmail.com. Liefst met een paar regels tekst erbij over wat er op de foto's te zien is.

Agenda januari / februari 2016

Zaterdag 2 januari 2016

Silvesterwandeling

Omgeving: Laren
Starttijd: 9.30 uur
Startplaats: bij Jeanet
Moorman, Molendijk 18,
7245 NE Laren

Bijzonderheden:

Wandeling georganiseerd door de werkgroep Verenigingsavonden. Na afloop van de wandeling gaan we het nieuwe jaar indrinken met een aangeklede borrel. Er wordt een bijdrage gevraagd van €2,50.

Inlichtingen:

Joke Stomps, tel. 0573-257149.

Zaterdag 9 januari 2016

Landschapsbeheer

U kunt meedoen van 9.00 tot 12.30 uur. Voor informatie over de werklocatie kan gebeld worden met:

Wybren Jouwsma: 0573-256250.
Sjef Taken: 0573-452436

Zondag 10 januari 2016

Doorstapwandeling

Omgeving: Het Groote Veld, Lochem
Starttijd: 11.00 uur
Startplaats: bij km.paal 10.0 op de kruising van de Zutphenseweg tussen Lochem en Zutphen en de Oudevordenseweg (Pieterpad).

Bijzonderheden:

Eenvoudige lunch onderweg voor eigen rekening (soep, broodje, koffie).

Inlichtingen:

Wybren Jouwsma: 0573-256250
@: wybren@jouwsma.nl

Zondag 17 januari 2016

Jeugdgroep

Dieren in de Achterhoek

Inlichtingen:

Jeanet Moorman: 0573-769048

Zaterdag 20 januari 2016

Landschapsbeheer

U kunt meedoen van 9.00 tot 12.30 uur. Voor informatie over de werklocatie kan gebeld worden met:

Wybren Jouwsma: 0573-256250.
Sjef Taken: 0573-452436

Zaterdag 23 januari 2016

Landschapsbeheer

U kunt meedoen van 9.00 tot 12.30 uur. Voor informatie over de werklocatie kan gebeld worden met:

Wybren Jouwsma: 0573-256250.
Sjef Taken: 0573-452436

Zaterdag 23 januari 2016

Natuurtuin

Werkochtend in de natuurtuin van 9.30 uur– 12.30 uur.

Tuin op de hoek van Albert Hahnweg/Enkweg te Lochem

Inlichtingen:

Gerard Doornbos: 0573-251041
@: gerard.doornbos@kickmail.nl

Dinsdag 26 januari 2016

Verenigingsavond

Thema:

Ludieke avond: Hobby's

Aanvang: 19.30 uur

Plaats: 't Onderschoer, Barchem

Inlichtingen:

Stieny Miedema, 06-25015011

Er wordt wel een beetje van u verwacht. Hobby's!!! Wij vragen u van alles mee te nemen, wat af is en/of waar u nog mee bezig bent. Laat zien, laat horen en ga er mee aan de slag. Alles kan, als het maar binnen beoefend kan worden. Geen hobby? Geen nood, kom dan toch genieten van een hapje en een drankje en doe eventueel wat ideeën op.

Zondag 31 januari

Jeugdgroep

Familieactiviteit: Wilgen knotten

Inlichtingen:

Jeanet Moorman: 0573-769048

Zaterdag 6 februari 2016

Landschapsbeheer

U kunt meedoen van 9.00 tot 12.30 uur. Voor informatie over de werklocatie kan gebeld worden met:

Wybren Jouwsma: 0573-256250.

Sjef Taken: 0573-452436

Zaterdag 13 februari 2016

Jeugdgroep

Avondactiviteit: "Op zoek naar de bosuil" met de boswachter

Inlichtingen:

Jeanet Moorman: 0573-769048

Zondag 14 februari 2016

Wandeling

Omgeving: Ampsen

Thema: Winter op Ampsen

Starttijd: 14.00 uur

Startplaats: parkeerplaats bij de toegangsweg naar het landgoed, Laan Ampsen 8A, Lochem

Inlichtingen:

Alie Arfman, tel. 0573-254396

e-mail: aliearfman@live.nl

Dinsdag 23 februari 2016

Verenigingsavond

Thema: Orchideeën

Spreker: Gerrit Meutstege

Tijd: 19.30 uur tot 22.00 uur

Plaats: 't Onderschoer, Barchem

Inlichtingen:

Johan Aalbers: 0545-271893

Zaterdag 27 februari 2016

Natuurtuin

Werkochtend in de natuurtuin van 9.30 uur– 12.30 uur. Tuin op de hoek van Albert Hahnweg/Enkweg te Lochem

inlichtingen:

Gerard Doornbos: 0573-251041

@: gerard.doornbos@kickmail.nl

Zaterdag 5 maart 2016

Landschapsbeheer

Gelderse werkdag. Voor informatie over de werklocatie kan gebeld worden met:

Wybren Jouwsma: 0573-256250.

Sjef Taken: 0573-452436

Zondag 6 maart 2016

Jeugdgroep- Natuurdiorama

Het programma duurt iets langer.

We zijn rond half een weer terug.

Inlichtingen:

Jeanet Moorman: 0573-769048

Agenda IVN buren

IVN Oost-Achterhoek

17 januari 2016

Doorstapwandeling ± 12 km.

start: 11.00 uur

startplaats: restaurant De Olde Mölle, Diepenheimseweg 21, 7161 WB Neede

21 februari 2016

Wandeling bij Vragender

start: 14.00 uur

startplaats: RK kerk, Heelweg 3, 7134 PB Vragender

IVN Zutphen/Warnsveld

21 februari 2016

Lange wandeling

start: 11.00 uur

startplaats: parkeerplaats bij Huize De Voorst, Kapperallee, Eefde

Ledenmutaties

Beëindiging donateurschap:

- Hanneke en Steven Hoentjes-Tinbergen, Berkenlaan 345, Zutphen
- Dhr. D. ter Welle, Albert Hahnweg 20, Lochem

Jaarverslag jeugdgroep IVN-NMA

door: **Jeanet Moorman**

17 januari:

Tuinvogels tellen in Laren.

Na een korte uitleg waarom de tuinvogeltelling elk jaar gehouden wordt, kon het tellen beginnen. In drie groepjes zaten de kinderen in de woonkamer verspreid. Het half uur ging zo snel voorbij, dat sommige kinderen het jammer vonden dat het al over was. Daarna nog even lekker buiten gelopen. Gekeken naar "snottebellen" en bloemetjes van de hazelaar.

1 februari:

Wilgen knotten.

Dit is een gezinsactiviteit die we samen houden met de werkgroep Landschapsbeheer. Er werd weer hard gewerkt door de kinderen en hun ouders. Het vuur waar het hout opgegooid mag worden, blijft voor sommige kinderen het leukste.

15 februari:

Uilenballen pluizen en rondwandeling door Lochem.

Sommige kinderen vonden het in het begin een beetje vies, maar hun enthousiasme kwam al snel op gang. Nadat het verschil konden zien in de schedeltjes ging het tellen beginnen van de soorten. Na de pauze zijn we vanuit de schuur bij Ettie doorgelopen naar het centrum op zoek naar natuur en cultuur. Na de gracht en de steen in de kerk bekeken te hebben, gingen ze met informatie weer naar huis.

8 maart:

Wijziging in het programma.

Gelukkig was mevrouw Holtslag bereid om een praatje te houden over de Roofvogelopvang in Barchem. De kinderen hebben hiervan genoten. Met open mond zaten ze te luisteren.

Foto's boven Jeugdgroep bezig met het opschonen van heide.

22 maart:

Cool Nature Park De Bleijke in Hengelo.

Eerst uitleg over de tuin gekregen van de zus van Ettie. Daarna heerlijk spelen en spelletjes doen.

12 april:

Een straat in Lochem had via de Postcodeloterij kaartjes gekregen voor Ouwehands Dierenpark in Rhenen. Ettie had geregeld dat er genoeg kaartjes waren en zo konden we naar de Dierentuin. Het was een hele gezellige dag die we afgesloten hebben, met een patatje.

26 april:

Een ochtendje helpen bij de Strubbert.

De een mocht poep scheppen, de ander dieren voeren. Het was een geslaagde ochtend.

31 mei:

Natuurtuin Lochem op zoek naar bodemdiertjes.

Omdat het het jaar van de bodem is, gaan we op zoek naar bodemdiertjes. Met bakken en een loep op zoek naar diertjes. Het aantal viel wat tegen. Verder natuurlijk nog wat spelletjes gedaan.

14 juni:

Bezoek aan de vlindertuin van Henk Kok in Borculo.

Nadat we eerst uitleg hebben gekregen over het ontstaan van de tuin, krijgen de kinderen een speurtocht uitgereikt. Het was een hele opgave, maar het is allemaal gelukt.

4 juli:

Steengroeve Winterswijk.

Door de hitte kregen we een mail van de Steengroeve dat het niet doorging. Heel jammer, we hopen volgend jaar wel te kunnen gaan.

13 september:

Lochemse Berg

Onder leiding van Gerard Doornbos zijn we de Lochemseberg opgelopen. Met een knapzak op de schouder op zoek naar mooie stenen. Die werden gevonden. Sommige liepen krom van de stenen die mee naar huis moesten. Het was een leuke en leerzame ochtend.

27 september:

Slootje scheppen.

Het viel tegen wat we gezien hebben, maar toch is er altijd weer iets te zien. Volgend jaar gaan we eerder in het seizoen.

Foto links boven Jeugdgroep maakt vogeltaarten en pindakettingen.

Foto rechts boven Jeugdgroep heeft tijd over om te ontspannen.

Foto Resultaat vogeltaarten maken

11 oktober:

Kaleberg in Lochem/Barchem.

Na een korte wandeling met veel paddenstoelen zijn we naar de kuil gelopen en hebben hier spellen gedaan. Tevens hebben de kinderen de hut die er was, mooier gemaakt.

1 november:

Heide schonen.

Dit is ook een familieactiviteit en samen met Landschapsbeheer en de boswachter is er weer aardig wat werk gezet. We gaan elk jaar naar dezelfde locatie en het is al goed zichtbaar wat er is gedaan.

14 november:

Avondprogramma.

In Laren zijn we in het bosje De Flesch geweest. Het was zonder lamp wel erg spannend voor sommige kinderen. Niets gezien maar wel wat horen wegvliegen.

29 november:

Vogeltaarten en pindakettingen gemaakt.

Ook hebben de kinderen kleine taartjes gemaakt die verkocht worden op kerstmarkt. De opbrengst gaat naar de Roofvogelopvang in Barchem

13 december:

Kerst.

Met hulp van Petra Ubbels, leuke kerststukjes gemaakt. Petra is zeer creatief en de kinderen hebben dan ook erg leuke dingen gemaakt. Zie foto. Een kerststukje op een boomstam, een rendierhoofd van dennenappels en van takken een dennenboom en deze versierd.

We hebben het jaar leuk afgesloten. Helaas zijn er een aantal kinderen die volgend jaar niet meer meedoen, dus kunnen er weer nieuwe kinderen bij.

Publieksavond 24 november 2015

Door: **Johan Aalbers**

Foto: Jules de Vries

De IJssellinie

Gewoontegetrouw wordt in november een publieksavond gehouden. Dit om het IVN meer in de belangstelling te brengen. De voorzitter a.i. opent de avond om aan de niet-leden uit te leggen wat het IVN is en doet. Een van die dingen is het elke maand organiseren van een verenigingsavond om een bepaald onderwerp te belichten. Voor deze avond is het onderwerp “de IJssellinie” gekozen. De coördinator van de werkgroep “Verenigingsavonden” stelt de spreker, de heer Jacques van Duivenvoorde voor. Jacques is lid van de stichting IJssellinie. Ondersteund door een prachtig opgezette presentatie, laat hij de geschiedenis aan ons voorbij gaan. Daarnaast maakt hij gebruik van een aantal historische films over de verdediging van het gebied ten oosten van de IJssel.

De IJssellinie is het bekendst als verdedigingswerk tijdens de Koude Oorlog. Maar ook toen van waterlinies nog geen sprake was, werden rivieren al gebruikt om vijanden te weren. Het was de bedoeling om in de IJssel een aantal waterwerken aan te brengen om, indien nodig, het gebied te laten overstromen. Er ontstond dan een over een lengte van 126 km lange strook met een breedte van 5 tot 10 km breed een overstroomd gebied met een diepte van 40 cm. Deze diepte was te ondiep voor vaartuigen en te diep voor voertuigen. Er werden een aantal kazematten gebouwd, een gemetseld of betonnen gewelf onder een aarden wal. Kazematten worden zowel voor verdediging gebruikt, als voor het bewaren van voorraden munitie en eten. Er wordt een aantal afbeeldingen getoond door de stichting gerestaureerde bunkers. Rond het jaar 1968 wordt de IJssellinie verlegd naar de Weser. De restanten worden afgebroken en letterlijk zand erover.

Na de pauze is er een gelegenheid tot het stellen van vragen en maakt Jacques van de gelegenheid gebruik om ons te wijzen op de open dagen, welke worden gehouden om het een en ander te bekijken nabij Olst.

In de omgeving is een prachtige, interessante wandeling uitgezet.

Deze is te vinden op: <http://www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/trage-tocht-de-haere/12376/>

Landschapwandeling rond Süderas te Vierakker, 13 december 2015

door **Familie Veenstra**

Foto Koeien op Süderas

Hallo allemaal,

Gister een heel leuk en bijzonder tochtje gelopen, met het oude (sixties) vertrouwde IVN, op landgoed 'Suderas' bij Wichmond, niet-wereldstad gelukkig. We zouden o.a. gaan glibberen door broekland en langs flink stromende beken en kanaaltjes. De waterhuishouding in de Achterhoek was dan ook mede een thema. Het weer was trouwens ook prachtig.

Opvallend grote opkomst, zo'n 60 mensen! Flink wat uit Wichmond zelf. Dus na een korte inleiding van de IVN-gids splitsen we ons in twee groepen; wij mee in groep 2 met gids Annemiek. Op de valreep komt een meneer aanlopen, vraagt of hij nog mag aansluiten. "Tuurlijk!" O nee... helaas toch niet, want we komen door weiden met vee en hij heeft een golden retriever bij zich. Hilarisch moment: de man bekent eigenaar van de Suderas te zijn! O.k. dan, viervoeter ook mee.

De tweevoeters variëren in leeftijd van tand-des-tijds-trotserende doorstampers tot 2 spartelende beentjes, bungelend uit een draagzak met 8 maanden oude inhoud, een aanstormend wandeltalentje, dat zie je meteen.

Foto boven: Wandeling op Süderas
Foto onder: Vijver op Süderas

bij de hartelijke IVN-koffieschenkerster met haar rijdende koffiebus. Over boerderij Groenveld; de boer heeft voor ons zijn erf extra schoongeveegd.

Alles met goeie uitleg van Annemiek, aangevuld door onze kasteelvrouwe en heer. Zo belanden we voor de Suderas. We skippen het publiek-toegankelijke deel en volgen de Suderasjes naar de achterkant van hun kasteel, vergapen ons aan aanblik en uitzicht, luisteren naar het bouwhistorisch relaas van onze pop-up-gidse op haar eigenste bordes. Ze pakt haar kans en roept iedereen op om zondag 20 dec. naar de uitvoering van Rachmaninov te gaan van het Nijmeegs Studentenkoor, in de kerk van Wichmond.

Nou vooruit, nog een tourtje door de ommuurde tuin met kassen. Met pijn in het hart nemen we afscheid van onze Suderasjes (geheten Bonga-Van Nispen). Het schemert al! Voldaan fietsen we terug naar huis.

Familie Veenstra

De Suderasman is benieuwd naar wat het IVN zoal gaat vertellen over zijn landgoed, omgekeerd hopen wij op zijn inside-information. Annemiek, notabene op de valreep ingezet als vervangster vanwege 2 ziekgemelde gidsen, vertelt genoeg wat hij nog niet weet. Daar duikt nu de vrouw des huizes over de afrastering en sluit zich ook aan!

Groep 2 zit geramd en gebeiteld: de Suderasjes trakteren ons op een potje modderklunen door een weilte, naar een prachtig uitzicht over de waterpartijen achter het kasteel. Wij beloven allen, dit never-nooit op eigen gelegenheid dunnetjes over te doen, dit is hun privé-gebied!

Langs terpboerderij Runneboom, slalommen tussen meidoornhagen, 'pestbosjes', wadlopen door een hoekje weiland, langs de flink stromende Groene Stroom die ervoor zorgt dat midden-Achterhoek natte - of droge voeten heeft. Lekker even warm worden

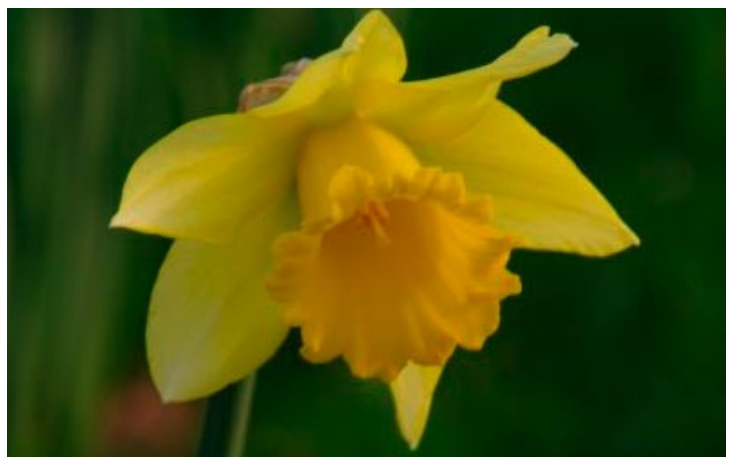
WAARNEMINGEN

Door **Ans Ottema**

Ken je de Zwavelzwam? Deze hier afgebeeld groeit op een Acacia bij het gemeentehuis in Borculo. Het is een parasitaire zwam die bruinrot veroorzaakt. Eetbaar, maar dat vertel ik niet iedereen. Imposant kleurrijk. Kan uitgroeien tot een heel groot exemplaar. Vaak te zien op een eik. Deze Acacia is nu getroffen in Borculo. Verschuifbaar rokje bij en van een Parasolzwam. Een hele serie foto's heb ik kunnen maken van deze paddenstoel. Het is mooi geworden, vind ik.

Vanmiddag ontmoetten Mirjam (mijn dochter) en ik aan de Maandagsdijk Michiel Schaap. We zochten de boomkikker en hebben er twee aangetroffen. Een levendbarende Hagedis hebben we ook gezien. Zo mooi om dat ook eens mee te maken en te ervaren dat zoeken beloond wordt. Michiel had er een speciale blik voor en wees ze ons. Daar waren we erg blij mee. Zelf hadden we ook al gezocht en niks aangetroffen. Nog veel bloeiende gentianen hebben we wel gezien en een enkele Parnassia. Gentianen zijn wel optimaal aanwezig deze zomer. Prachtig.

Is deze narcis in bloei in december een gevolg van opwarming van de aarde of gewoon toeval door de nu zachte omstandigheden? De natuur presenteert zich aan ons nu wel alsof het lente is. Hazelaar katjes bengelen en stuifmeel komt vrij. Knoppen aan de bomen zwellen. Gras en mossen groeien en zijn groen en fris. Planten zoals speenkruid en winteraconieten zijn zichtbaar. Waterplanten richten zich op en komen boven de watergrens uit. De winterjas is overbodig.

Foto's van Ans Ottema

Van boven naar beneden:

zwavelzwam

parasolzwam

boomkikker

narcis

Werkgroep Verenigingsavonden

Door: **Stieny Miedema**

Dinsdag 26 januari 2016 - Ludieke avond

Tijd: 19.30 uur – 22.00 uur
Plaats: 't Onderschoer, Beukenlaan 1, Barchem
Inl.: Erik Mol, tel. 0573-251957

Wij hebben er weer zin in. Wij gaan het nieuwe jaar met u allen vieren op een ludieke manier. Maar er wordt wel een beetje van u verwacht. Hobby's!!!

Wij vragen u van alles mee te nemen, wat af is en/of waar u nog mee bezig bent. Laat zien, laat horen en ga er mee aan de slag. Er mag zelfs gekookt of gebakken worden. Alles kan, als het maar binnen beoefend kan worden.

Geen hobby? Geen nood, kom dan toch genieten van een hapje en een drankje en doe eventueel wat ideeën op. Wij gaan ervoor!!!!

Dinsdag 23 februari 2016 - Orchideeën

Tijd: 19.30 uur – 22.00 uur
Plaats: 't Onderschoer, Beukenlaan 1, Barchem
Inl.: Johan Aalbers, tel. 0545-271893

Gerrit Meutstege kom vanavond vertellen over de natuur rond zijn "Stedeke" Diepenheim. Gerrit is van jongs af opgegroeid met de natuur. Hij heeft op een stuk land van zijn vader een heuse heemtuin ontwikkeld met daarin een schat aan orchideeën. Hij heeft ze allemaal in documenten gerubriceerd.

Maar de natuur rondom Diepenheim is meer dan alleen maar de tuin van Gerrit. Hij neemt ons mee op een virtuele wandeltocht door een gebied wat vanuit de eeuwen heen is gevormd door het beleid van de landgoedeigenaren.

Foto links: midwinterhoorn blazen, Loes Lagendijk

Foto rechts: orchidee, bron: www.orchideen.eu

Foto's van de
paddenstoelencursus

Werkgroep Scholing - Paddenstoelen

Door **Andrea Lagendijk**

Afgelopen herfst was er weer een paddenstoelencursus. Onder leiding van Herman en Klaske ten Grotenhuis gingen 30 enthousiaste cursisten aan de slag. Tijdens een theorie-avond werd er uitgebreid gekeken, gevoeld en gesnuffeld. Daarna gingen we twee ochtenden in het veld op zoek. Er zijn veel verschillende paddenstoelen gevonden in allerlei verschijningsvormen. Omdat het tijdens de 1e excursie erg droog en tijdens de 2e excursie juist vochtig weer was, waren de verschillen in aantallen, kleuren en vormen groot. Dat was een leerzame ervaring! Iedereen heeft weer voldoende bagage gekregen om zelf op onderzoek uit te gaan.

Werkgroep Scholing - Vroege vogelcursus

Door **Geke Nikkels**

Dit jaar bestaat de cursus uit twee excursies en een terugkomavond waarop eerst onze waarnemingen zullen worden besproken en na de pauze de roofvogels aan de orde komen. Onder leiding van ervaren gidsen van de vogelwerkgroep Noord-West Achterhoek gaan we in kleine groepjes op zoek naar vogels op het landgoed De Velhorst (vogels in het bos) en het landgoed Beekvliet (vogels in het open veld).

De excursies zijn gepland op twee zaterdagochtenden: 19 maart en 2 april van 7.00 tot 9.00 uur. De terugkomavond is op dinsdag 5 april in 't Onderschoer te Barchem, van 19.30 uur tot 22.00 uur.

Kosten: € 10,-- voor IVN-leden en € 13,-- voor niet-leden. Aanmelden per mail: cursus.ivnnma@gmail.com

Winter

door: **Jeanet Moorman**

Foto: munt, bron: mijntuin.org

In de winter gaan veel dingen een tandje langzamer. De natuur lijkt te slapen en wij, de mensen, vertoeven meer binnen. Als ik aan de winter denk, denk ik aan kou en gure wind. Lekker lezen op de bank met een heerlijk kopje thee.

Verwarmende kruiden komen dan natuurlijk goed van pas. Gember is lekker in een kopje thee, op een pannenkoek of in gerechten met bv. kip.

Ook kruiden en specerijen als kaneel, kruidnagel en kardemom zijn heerlijk om in de winter te gebruiken.

's Avonds een glas warme melk met anijs, is ook verrukkelijk.

In de wintermaanden komt het ook vaker voor, dat je ineens een stijve nek krijgt. Als je een eetlepel amandelolie mengt met 4 druppels etherische rozemarijnolie en twee druppels etherische lavendelolie

goed mengt en erop smeert, gaat de pijn snel weg. Dit komt omdat de rozemarijn de afvalstoffen die zich ophopen, loost en lavendel kalmeert. Let wel op dat u geen etherische olie voor olielampen koopt.

De goede etherische oliën hebben allemaal een andere prijs per potje omdat het ene kruid makkelijker te oogsten is dan de ander. De een heeft ook veel meer etherische olie in zich en dit zorgt ervoor dat er prijsverschil is.

Na het schrijven ga ik me nog even op de bank nestelen met een heerlijk kopje dampende kruidenthee.

P.S. Ik hoop wel dat we nog een prachtige witte winter krijgen met veel bevroren ijs om te schaatsen. Dan zal ik heel veel buiten zijn.

Wintergroetjes, Jeanet

Tip van Jeanet

Als je vaak koude voeten hebt, zou je gedroogde muntbladeren in je schoenen kunnen doen. Het bloed gaat dan weer beter stromen en je voeten zullen weer lekker warm worden.

Opbrengst Jaar van de Bodem

Door **Gerard Doornbos**

Foto: bodem, bron: bodem-inzicht.nl

Laatste nieuws en een greep uit komende plannen:

- 16-10-2015. Ervaringen en ideeën Bodem en geologie van gidsencursus NMA en Oost - IVN-ers ingebracht bij IVN NL cursuswerkgroep (voor nieuwe boek NGO).
- Nov. 2015. Bodem met verhaal – Initiatief Bewust Bodemgebruik. Korte tijd, weinig publiciteit, leuke resultaten. Kunnen we lokaal nog wel eens overdoen.
- 4-12-2015 Themadag Bodemdata in Wageningen. B.v. gratis APP's waar boeren wereldwijd hun bodem kunnen beoordelen aan de hand van plaatjes. Met internet delen zie die info en krijgen meteen een gratis plant- en teeladvies.
- 4-12-2015 Start www.bodemfoto.nl. Wie buiten bodem ziet, kan een foto maken en die delen via de website. De foto is meteen op een kaart te zien met alle andere inzendingen. Leuk om lokaal wedstrijdjes te houden, via de website doen de foto's meteen (inter- nationaal mee. Op 5 december 2016 (wereldbodemdag) worden de prijswinnaars bekend gemaakt.
- 11-12-2015 Terragenda 2015. Ruim 250 bodem experts en ambassadeurs inspireerden elkaar tijdens deze dag in Utrecht. Ook groene clubs als IVN, stadsboeren en politici waren aanwezig. Was meteen de landelijke sluiting van het Jaar van de Bodem.
- 9-1-2016 Slotbijeenkomst Op Gelderse Bodem in de hal van de bibliotheek in Arnhem (gebouw ROZET). We staan er weer met onze inmiddels beroemde grote bakken grond van Arnhem en (ruime) omgeving. Gratis toegang!
- Juni 2016 Cursus bodemdieren. Vervolg op de bodem/grondsoorten cursus dit jaar.

Info en reactie:

Gerard Doornbos

tel.: 0573-251041

gerard.doornbos@kickmail.nl

Foto: Margreet Afman